NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

OTRDIEN, 1992. gada 21. janvārī

Nr. 5 (6273)

Mazumtirdzniecības cena 50 kapeikas

Sesiju gatavo, sesiju attālina...

15.janvārī notika rajona TDP prezidija pirmā šīgada sēde, galvenokārt, par gatavošanos un jautājumiem rajona padomes sesijai. Tā kā TDP revīzijas komisija turpina skatīt rajona izpildkomitejas saimnieciski finansiālo darbību un gatavo arī jautājumu par pašreizējā — 19.sasaukuma sesiju lēmumu izpildi, komisijas priekšsēdētājs Laimonis Vindelis jau varēja ziņot par izpētes rezultātiem.

Kā izrādās, vairums lēmumu tiek pildīti. Taču ir arī izņēmumi, piemēram, kāds lēmums par privatizāciju un lauksaimniecības produktu ražošanu. Lauksaimniecībā, kā zināms, problēmu pašlaik bez gala, un jebkurš, lai arī cik labs lēmums, šobrīd vai nu nav aktuāls, vai arī nav reāli izpildāms. Šai sakarā prezidija loceklis, lauksaimniecības pārvaldes priekšnieks Jānis Vucēns solījās sniegt deputātiem informāciju par pašreizējo situāciju lauksaimniecībā.

Rajona zemes ierīcības daļas vadītājs Antons Valainis informēja par zemes reformas gaitu rajonā. Par šo pašu jautājumu — līdz ar zemes dalīšanu izveidojušos situāciju — A.Valainis ziņos sesijā.

Skatot izpildes gaitu, revīzijas komisija konstatējusi, ka viens no lēmumiem, kurš, lai arī īpašā sesijā skatīts un lemts, tomēr absolūti netiek pildīts, ir par ekoloģiskajiem jautājumiem. Šai sakarā daudz ko bija teikt gan jau minētajam Vindeļa kungam, gan izpildkomitejas kapitālās celtniecības daļas vadītājam Igoram Ivanovam, gan, protams, visvairāk — Vides aizsardzības komitejas valsts inspektoram Valērijam Stūrim.

Stūra kungs informēja, ka vairums problēmu risinājumu nerod jau gandrīz desmit gadus. Viņš minēja konkrētus objektus gan pilsētās, gan pagastos — fermas, attīrīšanas iekārtas u.c., kas gadiem ilgi atrodas katastrofālā stāvoklī. Taču vislielākā problēma šobrīd ir Preiļu attīrīšanas iekārtas, tāpēc Stūra kungs ieteica visus sarakstus, kas gadu gaitā tikuši pārrakstīti un papildināti, ievietot rajona muzejā, bet ķerties pie viena jautājuma, konkrēti — pie minētajām attīrīšanas iekārtām, un beidzot panākt to uzcelšanu.

Viens traks jautājums ir arī mūsu oficiālās, pusoficiālās un neoficiālās atkritumu izgāztuves, ar ko būtu jānodarbojas pagastu pašvaldībām, taču — kur nu! Pagastu attieksme vienaldzīga, jo, lai arī bija rajona TDP lēmums katram pagastam vismaz vienā sesijā izskatīt jautājumus, kas tā teritorijā saistās ar ekoloģiju, gandrīz nevienā pagastā šīs sesijas nav notikušas. Taču prezidija viedoklis bija viennozīmīgs: pie ekoloģijas jautājumiem katra pagasta deputātiem tomēr būs jāstrādā. Sesijai šo sāpīgo jautājumu gatavos ekoloģijas pastāvīgā komisija un deputātus tuvāk informēs un konkrētus priekšlikumus ieteiks Valērijs Stūris.

Vēl prezidijā izskatīja sarakstu par izpildkomitejas celtniecības objektiem, ko jānodod ekspluatācijā 1992.gadā. Pavisam ir 16 tādi objekti, to skaitā arī jau minētās attīrīšanas iekārtas Preiļos. Par tām taps atsevišķs lēmums, bet jautājumu par celtniecību sesijai sagatavos Igors Ivanovs un pastāvīgā sociālās attīstības komisija.

• Rajona TDP prezidijā

Prezidijs «caurskrēja» pirmā pusgada budžetam. Reālā situācija esot šāda: kamēr nav skaidrs republikas budžets, nebūs skaidrības arī rajonā. Sesijas laikā šai jautājumā iedziļināsies deputāti, bet līdz sesijai ar to strādās izpildkomitejas finansu nodaļa un pastāvīgā budžeta komisija, uzklausot pagastu vecāko viedokļus.

Laimonis Vindelis, uz kura ziņojumiem faktiski balstījās šī sēde, ieteica katru prezidija sēdi iesākt ar iepriekšējās sesijas jautājumu apskatu, ko gatavotu komisiju priekšsēdētāji. Tas atbilstu arī, kā izrādās, kādreiz jau pieņemtajam lēmumam, ka «sesiju lēmumu izpildes gaitu kontrolē prezidijs».

Vēl Vindeļa kungs informēja, ka bez minētajiem lēmumiem nav izpildīts lēmums par katoļu draudzes mājas atgriešanu Līvānos, ka arī lēmums par ārpusbudžeta fonda izveidi sporta, kultūras un vientuļo ļaužu pabalstīšanai. Vindeļa kungs, pētot sesiju protokulus, konstatējis, ka no 65 deputātiem tikai 58 ir iesaistīti pastāvīgo komisiju sastāvā, ka retā komisija vispār tiekas un strādā, ka zema ir deputātu aktivitāte sesijās — ar ziņojumiem parasti uzstājas prezidija locekļi, kas ir komisiju vadītāji, bet no ierindas deputātiem parasti ir ko teikt vieniem un tiem pašiem nedaudzajiem deputātiem, bet toties sesijās valda tieksme rīkot jautājumu un atbilžu pēcpusdienas. (Šai sakarā prezidijs pieņēma lēmumu turpmāk sesijas sākt ar darbu komisijās, kas tālākā sesijas gaitā aiztaupītu laiku, kurš parasti tiek tērēts deputātu neinformētības dēļ.) Turklāt arvien biežāk deputāti sāk iztrūkt sesijās, par ko prezidijs, šķiet, nolēma, ka turpmāk katrā sesijā būs darbiņš mandātu komisijai.

Prezidija sēdē bija ieradies rajona iekšlietu daļas priekšnieks Imants Bekešs. Viņu interesēja jautājums par telefonizācijas iespējām, jo, kā izrādās, ļoti daudziem lauku iecirkņu inspektoriem mājās nav telefona, kas ir ļoti nepieciešams viņu dienesta pienākumu veikšanai. Balstoties uz to, ka bijušajos kolhozos drīzumā var sākt atbrīvoties telefonu numuri, prezidijs nolēma atbilstoši pašvaldību pieprasījumiem uzdot Preiļu valsts sakaru uzņēmumam rezervēt telefona numurus ne vien policijas, bet arī citu valsts dienestu vajadzībām laukos.

Bekeša kungs informēja prezidiju par Aglonas iecirkņa policijas ēkas celtniecības lietām. Proti, šī gada pirmajā ceturksnī ēkas projekts būs gatavs, un tas solās būt visai vērienīgs un dārgs, tāpēc, kā rādās, būs nepieciešams gan rajona, gan republikas materiālais, gan aglonieša, republikas AP deputāta, ļekšlietu un aizsardzības komisijas locekļa Andra Puzo morālais atbalsts.

Pamatojoties uz iekšlietu daļas iesniegumu, prezidijs nolēma piešķirt no rajona līdzekļiem prēmiju vienas mēneša algas apjomā Preiļu milicijas iecirkņa vecākajam inspektoram Vitālijam Belogrivam, kurš pagājušā gada 15.novembrī, patrulējot Riebiņu ciematā, aizturējis noziedznieku grupu, kas pēdējā laikā bija izdarījusi vairākus noziegumus Latvijas un Lietuvas teritorijā.

Nākošajā sesijā būs jāizskata jautājums par rajona pašvaldības iesaistīšanos vai neiesaistīšanos Latvijas Pašvaldību savienībā (LPS). Par šo jautājumu sesijai ziņos LPS valdes loceklis deputāts Jānis Kovaļskis un pats rajona TDP prezidija priekšsēdētājs.

Vēl prezidija sēdē parunāja par tirdzniecību un iespējām to uzlabot, kā arī atzina, ka komisija, kas nesen izveidota no deputātiem un tautfrontiešiem, ir tiesīga darboties, pārbaudot rajona tirdzniecības lietas. Prezidijs konstatēja faktu, ka izglītības nodaļa februārī beidz pastāvēt, bet skolu valde nevar sākt veidoties, jo tai nav atrasts priekšnieks, un tāpēc, droši vien, līdz mācību gada beigām naksies pagarināt izglītības nodaļas pilnvaras, paralēli notiekot skolu pārņemšanai vietejo pašvaldību pārziņā.

Ir saņemtas deputātu nozīmību apliecinošas nozīmītes, kas, kā nolēma prezidijs, gan rajona, gan pilsētu un pagastu padomju deputātiem tiks apmaksātas no rajona budžeta.

Skatot jautājumu par naudas piešķiršanu Latgales televīzijai, domas dalījās, un tika nolemts uz nākošo rajona vadības sēdi aicināt televīzijas pārstāvjus, lai vienotos gan par sadarbību, gan finansēšanu.

Ilgvara Muzikanta ideja par tautas sapulci neguva atbalstu, un prezidijs, šķiet, nolēma, ka, ja būs vēlēšanās, deputāti var rīkot kopīgas tikšanās ar saviem vēlētājiem gan abās pilsētās, gan pagastos.

Vēl prezidijā pārrunāja pagājušā gada barikāžu laika piemiņas pasākumu organizēšanu Preiļos un nolēma piešķirt transportu braucienam uz Zaķusalu, kuras sargāšanā piedalījās mūsu rajona iedzīvotāji.

Nolemts līdz sesijai sasaukt vienu prezidija sēdi — orientējoši 29.janvārī, bet pati sesija no kādreiz izteiktajām prognozēm par janvāra sākumu, nu jau tika solīta ap 5.februāri.

Silvija Jokste

CENU TRAKIE LĒCIENI

Pagājušajā nedēļā redakcijā atskanēja zvani: kas noticis, ka veikalā «Kooperators» par sviesta kilogramu prasot 103,20 rubļus! Stāsta, ka šo dārgo sviestu piegādājot agrofirma «Turība», bet veikals pievienojot vēl savu uzcenojumu. Viens no zvanītājiem bija pat izskaitļojis, ka šis uzcenojums esot 15 procenti.

Sākām meklēt, kas un kā. Veikalā «Turība» sviestu joprojām pārdod pa 90 rubļiem kilogramā, tādā pat cenā to piegādājot arī kooperatīvajām tirdzniecības organizācijām.

— Vai tad «Turība» saviem cilvēkiem nevarētu izdarīt nolaidi? — zvanītāji neatlaidās. — Preiļu siera rūpnīca savu sviestu tirdzniecības tīklam taču piegādā par 75,60 rubļiem kilogramā?

Ejam tālāk. Tagad zvanām mēs. Un pirmām kārtām uzgriežam agrofirmas «Turība» ekonomikas un plānošanas nodaļas priekšnieka Anatolija Sabanska tālruņa numuru. Lūk viņa paskaidrojums:

— Viena kilograma sviesta ražošanai jāpatērē 22 kilogrami piena, to mēs pagaidām vērtējam ar trim rubļiem par kilogramu. Pielieciet tam klāt izdevumus par pārvadāšanu, 10,20 rubļus par kilograma sakulšanu (mūsu pašu sviesta cehs sāks strādāt šā gada otrajā pusē, bet pašlaik pienu uz pārstrādi vedam uz siera rūpnīcu). Savā veikalā sviestu pārdodam pa 90 rubļiem, mums nav izdevīgi darīt izņēmumus patērētāju kooperācijai. Vienīgā izeja, lai cilvēki sviestu iegādājas mūsu firmas veikalā, ceru, ka pietiks visiem.

Taču A.Sabanskis nevarēja apgalvot, cik ilgi tas tā varēs turpināties, jo turpat kaimiņos — Rēzeknes rajonā — piena cena par kilogramu pakāpusies līdz pieciem rubļiem.

Zvanam Preiļu siera rūpnīcas direktoram Viktoram Šolovjovam un prasām: kur ir tāds veikals, kur var nopirkt rūpnīcas sviestu?

— Sava veikala mums pagaidām nav un nez vai tik drīz būs, lai gan par to domājam. Sviestu realizējam patērētāju kooperācijai. Bet nu jau ne pēc tādas cenas, ko nosaucāt, bet gan par 127 rubļiem kilogramā, jo piena iepirkuma cena izdarījusi slaidu lēcienu līdz pieciem rubļiem par kilogramu.

Visas šīs pārvērtības notikušas vienas nedēļas laikā. Direktora nosaukto cenu tirdzniecības organizācijas pacels par saviem procentiem, tātad, cienījamie zvanu redakcijai autori un citi mūsu lasītāji, sviestu varēsiet atļauties lietot tikai lielos svētkos. Bet ja jums ir sava govs un turklāt vēl arī dod pienu, tad kāpēc gan negribat paši sev sakult sviestu? To agrāk taču darīja katrā lauku viensētā, pārpalikumus pārdeva pilsētniekiem tirgū. Dzīvoja taču tomēr.

Laikam gan arī agrofirmai vairs nav nozīmes savu pienu vērtēt tik lēti — ar trim rubļiem par kilogramu, kā pašlaik, ja citi visapkārt «uzskrullējuši» tik trakas cenas?

A.Rancāns

Ar vīzēm, pliku dibenu un apgrozījuma nodokli

Tie, kas pirms nedēļas savos zilajos ekrānos vēroja preses konferenci ar Latvijas Republikas premjeru Ivaru Godmani, droši vien dzirdēja arī viņa atbildi uz jautājumu par 12 procentus liela apgrozījuma nodokļa ieviešanas iemesliem mūsu valstī — tas, lūk, esot ļoti nepieciešams, lai «izņemtu» hiperpeļņu.

Turklāt premjers galvoja, ka ieguvēji būšot arī lielākā daļa iedzīvotāju, jo no apgrozījuma nodokļa maksājumiem dabūtie budžeta līdzekļi tikšot izmantoti minimālās darbalgas un iztikas minimuma palielināšanai. Tādējādi par lielāko daļu preču katrreiz maksāsim par 12 procentiem vairāk (ja preces cena ir 100 rubļi, tad būs jāpiemaksā vēl 12 rubļi par tās «apgrozījumu»), toties mēneša beigās valdība iztikas minimumu varbūt(!) palielinās par kārtējiem pārdesmit rubļiem.

Protams, jāpiekrīt premjeram, ka hiperpeļņu «izņemt» tiešām vajag, jo tukša tirgus un monopolražotāju pārpilnības apstākļos to iegūt nav nekāda lielā māksla. Taču nav skaidrs, kāpēc tieši apgrozījuma nodoklis ir izraudzīts par to glābēju, kas šo peļņu atņems ražotājiem un nodos valsts budžetā (lai pēc tam to «taisnīgi pārdalītu»). Ne pārāk sen taču valdība jau pieņēma progresīvo peļņas nodokli, un šā lēmuma nepieciešamība tika pamatota tieši ar hiperpeļņas «izņemšanu», kas gūta, nosakot nesamērīgi lielas cenas preču deficīta apstākļos. Vai šis lēmums tātad bijis kļūdains? Vai varbūt valdība, rūpēdamās par valsts kasi, grib tukšot gan uzņēmēju, gan pircēju kabatas, lai tikai būtu pietiekami naudas budžeta deficīta segšanai (algas aparāta darbiniekiem taču arīdzan jāmaksā)? Katrā ziņā premjera (un mūsu parlamentāriešu, kas par šo nodokli balsoja) ticība, ka tieši apgrozījuma nodoklis beidzot likvidēs hiperpeļņu un valsts budžetu piepildīs ar milzīgiem naudas kalniem, šķiet nedaudz dīvaina. Pats premjers taču tik skaisti runāja par tukšo tirgu un lielo pieprasījumu, ko nespēj apmierināt niecīgais piedāvājums. Kāpēc tad nu viņam radusies pārliecība, ka uzņēmumi būs spiesti samazināt cenu savām precēm (tieši tāda ir apgrozījuma nodokļa iecerētā jēga — likt ražotājiem samazināt preces cenu, jo citādi kopā ar apgrozījuma nodokli cenai vajadzētu sanākt tik lielai, ka to nepirks)? Kurš ražotājs, zinot, ka viņa preces tāpat ir vienīgās piedāvātās, gan gribēs samazināt tām cenu? Tāpat taču skaidrs, ka tās pirks arī par jaunajām cenām! Tātad atkal cietīsim tikai mēs, pircēji, kas par kurpēm, jakām, kleitām u.c. deficītajām precēm maksāsim ražotāja noteikto lielo cenu, turklāt vēl piemaksāsim valdības prasīto apgrozījuma nodokli.

Otrs efekts, ko parasti grib panākt ar šādu apgrozījuma nodokļa ieviešanu, ir starpposmu un daudzo pārpircēju likvidēšana tirdzniecībā (un ne tikai tur). Starpniekam nevajadzētu būt izdevīgi pirkt preci no viena tirdzniecības uzņēmuma un maksāt apgrozījuma nodokli, bet pēc tam mēģināt to atkal pārdot, jo nu pie jaunās cenas atkal būs jārēķina nodoklis, ko šoreiz gan maksās nākamais pircējs. Taču arī šo efektu vismaz pagaidām mūsu valstī panākt nešķiet reāli — ne jau aiz laba prāta preces pērkam no starpniekiem, bet gan tāpēc, ka bieži vien citādi tās nevar dabūt.

Nu, piemēram, avīžu papīrs — ja kāda firma to ir atgādājusi no Krievijas, tad tur par to ir samaksāts apgrozījuma nodoklis un iekļauts cenā, par kuru to pārdod laikraksta redakcijai. Šeit, Latvijā, to nopērkot no starpnieka, mums vēlreiz jāmaksā apgrozījuma nodoklis — mūsu valdībai, bet starpniekam no tā ne silts, ne auksts, bet nepirkt nevaram, jo ir skaidrs, ka pašreizējā stāvoklī papīru no Krievijas paši dabūt nevaram (Latvijas valdība papīru jau sen nepiedāvā). Un, lai ķēdīte būtu noslēgusies, atliek piebilst, ka mūsu lasītāji vēlreiz maksās apgrozījuma nodokli, — ja esat pamanījuši, mūsu avīze, tāpat kā pārējās, kļuvusi dārgāka par desmit kapeikām — tieši par šo apgrozījuma nodokļa summu. Turklāt ir skaidrs, ka turpmāk būsim spiesti cenas vēl vairāk palielināt, jo nu arī par papīru mums būs jāmaksā apgrozījuma nodoklis, ko vajadzēs iekļaut cenā.

Protams, par vēl dārgākām cenām pat mūsu avīzi vairs tik daudzi lasītāji nepirks — šāds liktenis būs arī pārējiem laikrakstiem un žurnāliem. Tāpēc atliek tikai apsveikt mūsu gādīgo valdību, kas beidzot būs panākusi kāroto mērķi — izputinājusi neatkarīgos preses izdevumus un tikusi vaļā no kritikas. Nu ko — atliek cerēt, ka pircējiem būs jāiztiek ne tikai bez avīzēm un žurnāliem (starp citu, par grāmatām mūsu valdība — kultūras sargātāja — ir nosacījusi šo nodokli), bet naudiņas biksēm un kurpēm pietiks. Citādi, kas zina, kāroto neatkarību sasniegušiem, mums būs jāstaigā ne tikai vīzēs, bet arī pliku dibenu...

Ainārs Ērglis

("Latvijas Jaunatne")

• NO ZVIEDRIJAS BURTNĪCAS

BANKA SAGAIDA AR KAFIJU

Pēc teorētiskās iepazīšanās ar Šindas komūnu lekcijā, kas notika tās kantora apspriežu zālē, ēdnīcas apmeklēšanas ar zviedru gaumē tradicionāli bagātām pusdienām nolēmām paieties pa pilsētu un pavērot skaistākās vietas. Uzmanību piesaistīja izkārtne, uz kuras bija redzams cieši sasieta kūļa attēls un uzraksts: «Föreningsbanken». Angļu valodā kaut kas līdzīgs ir «foreign» — ārzemju. Varbūt ārzemju banka? Vienam no mums bija līdzi kāds simts krievu rubļu — varēs apmainīt pret zviedru kroņām un tepat uz vietas pilsētā nopirkt ko?

Pārkāpām pāri slieksnim un apbrīnojām galdiņus, pie kuriem kādi trīs apmeklētāji malkoja kafiju, ziedus podos un daudz dažāda izziņas materiāla, reklāmas paraugu. Telpas dziļumā aiz nožogojuma sēdēja operatores un klusi darīja savu darāmo.

— Please! — mums piegāja kalpotājs sniegbaltā kreklā ar kaklasaiti un kafijas tasi rokā, turpat netālu bija galdiņš ar bagātu torti un nazis gabaliņa nogriešanai.

Dabīgi, ka, tikko iebaudījuši aromātisko kafiju komūnas ēdnīcā, kur bija skaisti iekārtoti stūriši ne tikai pusdienu galdiem, bet arī intīmām sarunām pie kafijas tases vai alus pudeles, kur, pēc visas spriežot, tiek rīkoti arī dažādi kultūras pasākumi, mēs no piedāvājuma atteicāmies. Bet citi labprāt gāja klāt laipnajam vīrietim un, aizpildot bankas operāciju papīrus, nesteidzīgi dzēra kafiju, piekozdami torti.

Pa to laiku mūsu pavadones (jaunie zviedru draugi nerima līdz tam brīdim, arī jebkuros citos gadījumos, kamēr nebija izpildījuši vēlēšanos) paaicināja bankas pārvaldnieku, kuram arī bija sniega balts krekls ar kaklasaiti, un klausījās viņa paskaidrojumus angļu valodā, kura mums bija tikpat svešā un nesaprotama, kā zviedru. Vienojāmies par to, ka runās tomēr zviedru mēlē, bet Elizabete Andersone teikto pārcels vāciski.

Nē, rubļi te nav vajadzīgi, bet ja mums ir zviedru kronas, tad tās atbilstoši kursam varam samainīt dolāros, angļu sterliņu mārciņās, vācu markās vai citā valūtā, vai arī otrādi. Mēs bijām nekur nederīgi kapitālisti un neko nespējām apmainīt.

Ieklausoties kolēģu sarunās ar pārvaldnieku, bija izdevība redzēt kādu interesantu sadzīves aiņiņu. Barjerai pienāca jauna zviedriete ar trim puikām, pats jaunākais viņai sēdēja uz rokas un to nolika uz barjeras galdiņa, aiz kura

strādāja operatore. Viens no vecākajiem puikām viņai priekšā nolika krājkasīti zilonīša izskatā. To pašu darīja arī otrs. Tās abas operatore atslēdza vienu pēc otras ar savām slēdzenēm. Pirmajā bija daudz monētu, kas grabēdamas sabira skaitīšanas automātā. Iznākumu viņa ierakstīja jaunā taupītāja grāmatiņā, atkal aizslēdza tukšo zilonīti un kopā ar grāmatiņu atdeva zēnam. Tāpat tas notika arī ar brālīša «sivēntiņu» — tā vēderiņā bija arī papīra nauda. Mazuļa vietā krātuvīti pasniedza māmiņai — arī viņš drīz tika apkalpots, saņēma krātuvīti un grāmatiņu. Tātad, jau no mazām dienām komunāru ģimeņu jaunie locekļi pierod naudu netērēt niekiem un apšaubāmas kvalitātes «košlenēm», bet krāj labāku un vērtīgāku mantu iegādei.

Valstī ir plaši attīstīts banku tīkls un ļoti daudzveidīga to nozīme, bet katra veic vēl arī daudz dažādu operāciju, organizē daudzus pakalpojumus.

Jāpiebilst, ka Šisas pilsēta, kur atrodas komūnas centrs, ir tikai ceturtā daļa no tās, pārējie trīs saimnieciskie iecirkņi atrodas tuvumā, ap tiem izauguši dzīvojamie masīvi. Bet tā kā augstā pakāpē ir individuālā transporta attīstība, tās komunāriem dod iespēju katrā laikā un pie jebkuras vajadzības ierasties centrā.

Bankā iegriezās daudz apmeklētāju, bet viņus veikli apkalpoja un nekādu gaidīšanu rindā nebija. Kāds nāca izdarīt maksājumus, cits saņemt naudu, operatorei vajadzēja tikai to paņemt no klienta vai pasniegt, visu saskaitīja un atskaitīja, dalīja un reizināja, rēķināja procentus gudrās mašīnas, kas bija viņas darba vietā.

Uz atvadām simpātiskais vīrietis mūs vēlreiz mēģināja pacienāt ar kafiju, bet arī šoreiz mēs viņam laipni pateicāmies un atvadījāmies.

Antons Rancāns

* * *

ATTĒLĀ: jaunais apmeklētājs kārto ietaupījumu nodošanu glabāties bankā.

Autora foto

SKOLA ŠOZIEM

• AGLONAS VIDUSSKOLA

Aglonas vidusskolā jaunais mācību gads iesākās siltās klasēs. Visu laiku krietni izsalušies, pēc Jaunā gada gan skolēni, gan skolotāji klasēs var uzturēties kreklos un blūzēs. Skolas kurinātavā apmainīti divi apsildes katli.

* * *

Sakarā ar benzīna trūkumu sarežģīta kļuvusi skolēnu nokļūšana uz skolu. Arī Aglonas vidusskolā. Autobusi no Preiļiem Rušonas, Kastīres un citus tās puses bērnus Aglonā nogādā vēlu, viņi ierodas skolā, kad stundas jau sākušās. Aglonas saimniecība savu bērnu vadāšanai benzīnu atrod. Bet Rušonas saimniecība arī pēc skolas vairākiem lūgumiem savu ļaužu bērniem nekādu pretimnākšanu neizrāda.Taču visnepatīkamākās ir tās reizes, kad autobusi, kuri nereti pa ceļam jau ir pilni ar Jaunaglonas arodskolas audzēkņiem un citiem pasažieriem, aizbrauc garām,neuzņēmuši pieturās salstošos bērnus. Pirms vairākiem gadiem Aglonas vidusskolā internātu likvidēja, jo nebija, kas tajā dzīvo, bet tagad tas noderētu tālumniekiem. Iespējams, ka jautājumu par internāta atjaunošanu skolā risinās.

Šajā mācību gadā par ārpusklases darba organizatori sāka strādāt Inta Stivriņa (viņa arī mājturības skolotāja). Viņa prot organizēt dažādus interesantus sarīkojumus. Janvāra nogalē paredzēts konkurss — maratons diskotēku vadītājiem, pēc tam erudītu sacensības pa klasēm, konkursi «Superpuika», «Supermeitene» un (laikam, pirmo reizi rajonā) «Superskolotājs». Bet atmiņā vēl visiem jaukais dzejas vakars, kad sveču gaismā savas mīļākās vārsmas lasīja un dziedāja skolēni, viņu vecāki, skolotāji. Īpašs bija arī Ziemassvētku vakars, ar līdz šim vēl nebijušā krāšņumā dekorētu skolu, ar kompozīcijas konkursu, ar groziņiem, ar tirgotāju židiņu un citām izdarībām. Un konfekšu kulītes, kuru iegādei Aglonas valsts saimniecība neaizmirsa atvēlēt tūkstoti ar uzviju, bet Aglonas patērētāju biedrība bija sagādājusi konfektes tik, lai saldumu tūtei vismaz justu svaru. (Preiļos, kā zināms, katram bērnam bija atvēlēti 300 grami konfekšu.)

I.Stivriņai rīkot atpūtas vakarus, konkursus un citus pasākumus palīdz latviešu valodas skolotāja Monika Pušņakova.

• SILAJĀŅU DEVIŅGADĪGĀ SKOLA

Šī ir skola, kur arī pašlaik, brīvo cenu apstākļos, skolēni ēd vienas no vislētākajām pusdienām rajonā. Mēnesī tās maksā caurmērā 36 rubļus (rajonā lielākoties summa grozās ap 80 rubļiem). Skola pateicas kolhozam «Silajāņi» par velti iedotajiem kartupeļiem,kuru pietiks līdz pavasarim. Kaut gan — par velti — ir diezgan nosacīti, vairākos saimniecības darbos — meža stādīšanā, akmeņu lasīšanā, linu vākšanā — ir strādājuši skolas bērni. Vārījumi, marinējumi, sālījumi un dārzeņi tiem — paša skolas kolektīva darbs.

* * *

Skolā ir stipri auksts. Trīs gadus jau turpinās centrālapkures ierīkošanas darbi, bet pie siltuma nav tikts arī šoziem. Kurinot krāsnis, nevar piesildīt veclaicīgās ēkas plašās telpas, bez tam krāsnis nepārtraukti ir jāpārmūrē. Tās bieži pārdeg. Skolai nav un neviens nepalīdz sagādāt nepieciešamos ugunsdrošos ķieģeļus.

* * *

Rītā pulksten astoņos no Preiļiem,vakarā ap pulksten deviņpadsmitiem — mājās. Tāda 11 stundas gara darba diena ir sešiem Silajāņu skolotājiem,kuri uz darbu brauc no Preiļiem. Daudzviet arī autobusu reisu samazināšanas gadījumā tomēr vēl ir pietiekoši gan vietējo, gan tālsatiksmes autobusu reisu. Diemžēl Silajāņi nav ne mašīstrāļu malā, tāpēc te brauc tikai viena maršruta «Preiļi—Silajāņi» autobusi. Skolotāji dažādās instancēs ir lūguši vakara reisu iekārtot agrāk, virinājuši arī rajona izpildkomitejas durvis, bet pagaidām viss bez panākumiem. Iebraucot vakarā septiņos Preiļos, skolotāji bieži paliek bez jebkādas iespējas nopirkt produktus, bet rūpniecības preču veikali jau ir ciet. Skolotāju delegācija ieradās arī pie kolhoza «Silajāņi» vadības ar lūgumu, lai saimniecības autobuss pedagogus no Preiļiem vadātu vismaz līdz 11 kilometrus attālajiem Riebiņiem. No tiem autobusu satiksme ir daudz labāka. Saimniecība skolas bērnus no kolhoza otras puses — Ušpeļiem, Markovas Kotļerovas uz skolu un atpakaļ aizgādā, bet ar skolotājiem kopēju valodu tomēr neatrada.

— Visi tagad ir palikuši vienaldzīgi viens pret otru. Katrs domā tikai par savu labumu, — ar rūgtumu teica skolas direktore Anna Arakčejeva. Pieminēdama arī to, ka gandrīz visiem skolotājiem palikuši neizmantoti rūpniecības preču taloni, jo ciema veikalā uz preču pievedumu viņi nevar ierasties stundu laikā, un arī pagasta vadība neizrāda vēlēšanos palīdzēt skolotājiem.

Nesen kāda jaunāko klašu skolotāja ar ģimeni no Līvāniem izteica vēlēšanos strādāt Silajāņu skolā, bet viņai nācās atteikt, jo nevarēja piedāvāt dzīvokli. Tajā pašā laikā skolotāju trūkst.

L.SILA

NAUDAI PATĪK, KA TO SKAITA

Šis ir tāds dīvains laiks, kad sabrūk daudzi ierasti priekšstati par daudzām lietām, arī par naudu un tās pelnīšanu. Un izrādās, ka vēl vakar nosodītā un likuma vajātā spekulācija šodien jau ir kļuvusi par likuma aizsargātu nodarbošanos ar biznesu, ka tie ļaudis, kas, atraujot sev labākus kumosus, liedzot daudzas izpriecas, smagi strādājot valsts un savā saimniecībā, ar pūlēm sakrājuši tūkstošus desmit, pirms gadiem pieciem — milzīgi lielu naudu, šodien var nožēlot pārcilvēciskās pūles, — pie desmitreiz lielākas summas desmitkārt īsākā laikā pratuši tikt izmanīgi šeftmaņi, lēti iepērkot paša neražotu preci, bet dārgi pārdodot, vienīgi zinot, kur to darīt un kā. Un arī godīgā ceļā nieka desmit tūkstošus vienā otrā rūpnīcā, firmā viens otrs darbinieks sasviež pāris mēnešos. Un atliek tikai nožēlot nabaga krājējus, ja naudiņa, kurai, kā zināms, patīk, ja to skaita, ir gūlusi zeķē, bet «negājusi darbā», un pat tas pats traktors, kad to vēl varēja par septiņiem — desmit tūkstošiem nopirkt, ir palaists garām. Vai mēs esam bagāti vai nabagi? Naudas reformas gaidās, par kuru mūsu premjers I.Godmanis saka, ka tā vairs nav aiz kalniem, bet šo valdības vīru jāiemanās lasīt arī zemtekstā, šādu jautājumu uzdevu Preiļu krājkases vadītājai Annai JEVTUŠINAI.

— Noteikti bagāti. Pagājušo gadu beidzot, noguldījumu atlikums mūsu krājkasē bija 87 miljoni, lielākā summa visā mūsu vēsturē. Nauda noguldīta uz 40 tūkstošiem rēķinu. Katru dienu mūsu rajonā krājkase un tās nodaļas pieņem 40—50 tūkstošus rubļu noguldījumu. Miljonāri? Grūti pateikt. Varbūt kādam šāda summa arī ir uz vairākiem rēķiniem. Vienā rēķinā nevienam tāda summa nav noguldīta.

— Tagad, brīvo cenu apstākļos, varētu domāt, ka ļaudis steidzas uz krājkasēm pēc saviem ietaupījumiem, lai būtu par ko iegādāties dārgos produktus.

— Tas tā nav. Pēc brīvo cenu ieviešanas nesākās pastiprināta noguldījumu izņemšana. Kaut gan cilvēki, kuriem uz krājkasi pārskaita darba algas, tās izņem tulit, iztikšanai, no viņiem izveidojas pat rindas.

— Kāds liktenis piemeklējis Gorbačova «dāvinājumu» — pie noguldījuma summas pieskaitāmos 40 procentus?

— Katram pienācās 40 procenti no noguldītās summas. 200 rubļus, kā tas bija paredzēts, ierakstījām esošajā rēķinā, tos varēja un var saņemt. Pārējā summa katram noguldītājam ir ierakstīta speciālā rēķinā, bet tas ir «iesaldēts» līdz 1994.gadam. Vēl apmēram līdz pagājušā gada 20.septembrim atsevišķos gadījumos lielu pirkumu apmaksāšanai šo summu no speciālā rēķina varēja izsniegt, tagad to vairs nevaram darīt.

— No dažādām bijušajām republikām nāk ziņas par skaidras naudas trūkumu.

— Mums tas nedraud. Varam izsniegt pieprasītājam summu jebkurā laikā.

— Vai nekļūs par konkurentu nupat Līvānos atvērtais valūtas maiņas kantori? Ļaudis gribēs ietaupīto turēt nevis rubļos, bet dolāros, markās un mārciņās.

— Nedomāju vis. Mūsu puses ļaudis uzticas krājkasei, nav pieraduši sekot dolāra kursam. Rīgā ir citādāka attieksme.

— Cilvēki jums uzticas. Bet jau šogad vasarā, iespējams — vēl ātrāk, tiks ieviesta sava, Latvijas, nauda — lats. Kā jūs prognozējat, kas notiks ar noguldījumiem? Kādā veidā rubļi tiks mainīti pret latiem? Vai desmiti un simti tūkstoši no cilvēku iekrājumiem neies zudumā?

— Naudas reformai jau tikai tad ir efekts, ja to veic iepriekš nepaziņotā laikā. Tāpēc mums nav nekādas informācijas, arī mēs zinām tikai to, kas rakstīts republikas presē. Un līdz šim laikrakstos informācija ir bijusi šāda — noteikts rubļu daudzums tiks mainīts pret latiem, par pārējo summu, iespējams, izsniegs investīcijas čekus.

Arī par iepriekšējo naudas maiņu, kad tauta to jau bija saklausījusi no ārzemju raidstacijām un iepriekšējā vakarā veikalos, restorānos, pastos centās tikt vaļā no 50 un 100 rubļu banknotēm, mēs ar galveno grāmatvedi uzzinājām rītā, vilcienā, ar gada atskaiti ceļā uz Rīgu...

— Dažās vietās kaimiņu republikās nepieņemot veikalos un citur jaunās krievu naudaszīmes.

— Pie mums apgrozībā ir gan jaunās, atšķirīgās, gan vecās zīmes.

— Kādi darbi paredzēti jaunajā gadā?

— Esam saņēmuši instrukciju ieviest Latvijas krājgrāmatiņas. Taču pašu šo grāmatiņu vēl nav. Ne vēlāk par martu tās saņemsim. Ja noguldītājs vēlēsies, kādu laiku varēsim lietot arī pašreizējā parauga, savienības krājgrāmatiņas. Paredzēti lielāki procenti — seši par vispārējo noguldījumu. Termiņa noguldījumiem, ja noguldījums ir uz laiku līdz seši mēneši, ienākums — 7 procenti gadā, ja uz gadu — 8 procenti, utt.

Vēl ceram, ka šogad iesāksies jaunas krājkases ēkas būve. Ir grūti strādāt vecajās, šaurajās telpās, krājkase daļēji pārvērsta par rēķinu kasi. Te veic komunālos maksājumus, algu izmaksas, dažādas samaksas par lauksaimniecības produkcijas realizāciju. No visām šīm organizācijām mēs gan saņemam noteiktu samaksu procentos no apgrozījuma. Tomēr neapmierina tas, ka cilvēkiem jāstāv rindās. Mums pat nav vietas, kur ierīkot darba vietu un nosēdināt vēl kādu darbinieci, lai darbs veiktos ātrāk. Jaunajā krājkasē varēsim izmantot skaitļojamās tehnikas palīdzību.

— Lai izvairītos no rindām, varbūt darba laiku vajadzētu pagarināt sestdienās?

— Pieredze liecina, ka gan sestdienu rītos ap deviņiem, gan pēc tam, kad jau ir slēgti veikali, pēcpusdienā, apmeklētāju krājkasē tikpat kā nav.

— Vai tiek lietotas čeku grāmatiņas, bez kuras ārzemēs kārtīgs vīrs pat soli nesper?

— Tās ir iespējams lietot, bet mūsu ļaudis nez kāpēc negrib tās izmantot. Arī veikalos ar tām nelabprāt strādā, ne sevišķi vēlas noformēt papīrus. Tomēr nākotnē bezskaidras naudas norēķini ieviesīsies aizvien plašāk.

— Pieaugot noziedzības apjomam, aizvien biežāk kriminālvēstīs var izlasīt, ka nozagta krājgrāmatiņa. Ko var izdarīt ar nozagtu krājgrāmatiņu?

— Pilnīgi neko. Ja krājkases darbinieks strādā tā, kā vajag. Galvenais taču ir paraksta paraugs. Ja grāmatiņa nozagta kopā ar pasi, arī tad pie svešas naudas netikt — krājkasē jāsalīdzina pases uzrādītājs ar fotogrāfijā redzamo.

— Vai jūs ir skārusi štatu samazināšana?

— Daudzās lauku nodaļās tagad darbinieki veic tikai pusi no slodzes, jo sakarā ar kolhozu likvidēšanos ir samazinājies darba apjoms.

— Interesanti, kur inflācijas apstākļos, naudas reformas priekšvakarā lieko naudu uzglabā paši krājkases darbinieki: izmaina valūtā, pārvērš zeltā, iegādājas lielas kustamas vai nekustamas vērtības, tur mājās, vai uzglabā krājkasē?

— Laikam tomēr uzglabā krājkasē...

— Paldies par sarunu.

L.Rancāne

SPORTA PASĀKUMI 1992.GADĀ

Cienījamie preilieši! Šogad jums ir iespēja piedalīties šādos fizkultūras un sporta pasākumos.

JANVĀRIS

Tikko kā noslēdzās pilsētas čempionāts volejbolā, kurā piedalījās 8 kungu un 6 dāmu komandas.

18.janvārī sākās pilsētas minifutbola čempionāts. Pieteikušās 8 komandas. Spēļu dienas — sestdiena un svētdiena (no plkst 18.00).

FEBRUĀRIS

Futbolisti turpinās noskaidrot spēcīgākos (finālspēle paredzēta 16.februārī).

8. un 9.februārī Preiļos notiks vīriešu basketbola komandu turnīrs. Piedalīsies «Cerība» (Preiļi), «Linga» (Līvāni), Novejdocka (Baltkrievija) un Veļikije Luki (Krievija). Balvu fonds — 2 kastes šampanieša!

22.februārī apgriezienus uzņems Preiļu pilsētas basketbola čempionāts. Paredzams, ka piedalīsies 10 vīriešu un 5 sieviešu komandas. Spēļu dienas — sestdiena, svētdiena.

MARTS

Turpināsies basketbola čempionāts (fināls 31.maijā). 21.maijā paredzēta sporta kluba «Cerība» kausa izcīņa minifutbolā. Dalībnieku sastāvs noskaidrosies vēlāk. *(Sekojiet reklāmai!)*

APRĪLIS

Šis mēnesis būs veltīts ģimenes dārziņu apstrādāšanai, tāpēc sporta pasākumi nav plānoti.

MAIJS

Centīsimies sarīkot kaut ko līdzīgu mazai Vimbldonai un noskaidrot, kurš ir Preiļu spēcīgākais tenisists. Spēlēt gribētājiem jāpiesakās sporta klubā «Cerība». Vienosimies par spēļu norises vietu!

JŪNIJS

Turpināsim spēlēt tenisu. Bet tiem, kuriem gribas izbaudīt kaut ko neparastāku, rajonā vēl nebijis pasākums — sporta kluba kausa izcīņa triatlonā (4.jūnijā).

13. un 14.jūnijā notiks sporta dāvātā kausa izcīņa pludmales volejbolā.

Spēkiem sāks mēroties futbolisti, jo notiks pilsētas čempionāts. Spēļu dienas — trešdiena un ceturtdiena. Vieta — Preiļu 2.vidusskolas stadions.

JŪLIJS

Pilsētas čempionātā sporto tikai futbolisti.

AUGUSTS

Attiecības turpina noskaidrot futbolkomandas.

29.augusts — Preiļu pilsētas sporta svētki! *Programmā*: skrējiens pa pilsētas ielām, virves vilkšana, armrestlings, alus dzeršanas sacensības, šautriņu mešana, karatē paraugdemonstrējumi. Bez šaubām, aktīvākie un veiklākie saņems balvas.

SEPTEMBRIS

5. un 6.septembrī paredzētas Latvijas labāko vieglatlētu sacensības dažās vieglatlētikas disciplīnās (lodes grūšana, 3 jūdžu skrējiens, stundas skrējiens, 100 m, augstlēkšana).

OKTOBRIS

10. un 11.oktobrī mūsu pilsētas ielās jūs varēsiet vērot Latvijas Sporta soļošanas kluba «Lielās balvas» izcīņas noslēguma posmu.

NOVEMBRIS

Sāksies pilsētas čempionāts volejbolā.

DECEMBRIS

Turpināsim spēlēt volejbolu. 5. un 6.decembrī paredzēts starptautisks turnīrs minifutbolā veteāniem.

* * *

Bez minētajiem sporta kluba «Cerība» pasākumiem preilieši varēs vērot un just līdzi republikas čempionātu spēlēm volejbolā (sieviešu un vīriešu komandas), basketbolā (vīrieši) un futbolā (iespējams, Preiļus pārstāvēs 2 komandas — viena Latvijas čempionāta B klasē, otra — LSB «Vārpa» čempionātā). Diemžēl arī šogad futbolistu spēles Preiļos neredzēsim (nākamgad — gan). Visuzticamākajiem futbolistu līdzjutējiem atkal būs jāmēro ceļš uz Dravniekiem.

Netika minēti republikas un rajona mēroga pasākumi, kuri ir rajona sporta komitejas kompetencē un kuri notiks Preiļos.

Visus tos, kuriem interesē šī informācija, kuri sīkāk grib uzzināt par minētajiem pasākumiem un sacensībām, lūdzu griezties sporta klubā «Cerība» personiski vai sazināties pa tālruni 22649.

Sekojiet sporta kluba reklāmai pilsētas centrā!

Imants Babris,
sporta kluba «Cerība»
priekšsēdētājs

Sporta klubs «Cerība» informē

BASKETBOLS

Rajona skolu labākajām komandām «Oranžās bumbas», LTF kausa un «Vidusskolas kausa» sacensībās bija jāsacenšas ar Rēzeknes rajona pārstāvjiem. Pirmās spēles notika Rēzeknē.

«Vidusskolu kausā» izcīnā Preiļu 1.vidusskolas meitenes ar 31:19 pieveica Viļānu komandu, bet Preiļu 1.vidusskolas zēni piekāpās viļāniešiem ar 57:64. «Oranžās bumbas» sacensībās vecākajā grupā (1977.dz.g.) Riebiņu vidusskolas meitenes uzvarēja Audriņu skolu ar 26:13. Arī Preiļu 1.vidusskolas zēni pieveica šīs pat skolas pārstāvjus (30:21).

Diemžēl Rēzeknes rajona basketbolisti nespēja sagādāt pretiniekus Preiļu 1.vidusskolas zēniem un Preiļu 2.vidusskolas meitenēm «Oranžās bumbas» sacensībās jaunākajā grupā (1981.dz.g.). LTF kausa izcīņā pretinieki neieradās Līvānu 1.vidusskolas zēniem un Rāznas skolas meitenēm (Līvānu 1.vidusskolas meitenes uz Rēzekni neaizbrauca). Grūti šeit ko mainīt — dzīvojam taču benzīna deficīta laikmetā.

Komandas, kuras iekļūs visu šo sacensību nākamajā kārtā, noskaidrosies pēc atbildes spēlēm Preiļos.

FUTBOLS

Pagājušā gada izskaņā Preiļos notika starptautiskais turnīrs minifutbolā zēniem, kuri dzimuši 1980.gadā. Mājinieki prata pieveikt Liepāju (3:2) un Sanktpēterburgas «Olimpijec—2" (6:1), bet piekāpās «Olimpijec—1" komandai ar rezultātu 3:7, tāpat komandai «Pobeda» (arī Sanktpēterburga) — 3:8, Snečkus (Lietuva) — 7:8 un Daugavpilij — 2:9. Galīgais vietu sadalījums ir šāds: «Pobeda», Daugavpils, Snečkus, «Olimpijec—1", Preiļi, Liepāja, «Olimpijec—2".

VOLEJBOLS

Finišējis Preiļu pilsētas čempionāts vīriešiem. Priekšsacīkstēs komandas ieņēma šādas vietas: 1.Agrofirma (8—0), 2.Veterāni (7—1), 3.Pasts (6—2), 4.Lauktehnika (5—3), 5.Rudzāti (4—4), 6.Līči (3—5), 7.Cerība (2—6). Diemžēl MASO komanda turnīru nepabeidza.

Sīvi cīņas risinājās ceturtdaļfinālos. Lauktehnika — Rudzāti (3:1), Veterāni — Cerība (3:2), Pasts — Līči (3:1). Pusfinālā Lauktehnika pārspēja Agrofirmu (3:0) un Pasts pieveica Veterānus (3:1). Finālspēlē Pasts — Lauktehnika (3:1), bet 3.vietu izcīnīja Agrofirma ar 3:1, uzvarot Veterānus. Par turnīra labāko spēlētāju atzīts un speciālbalvu saņēma Edgars Balodis (Lauktehnika).

Imants Babris,
sporta kluba «Cerība» priekšsēdētājs

Attēlā: pilsētas futbola čempionāta finālspēles dalībnieku «ģimenes» bilde — Lauktehnika un Pasts.

Foto — Jānis Silickis

Par Latvijas XVII lauku sporta spēlēm

Šis ir Latvijas valsts lauku sporta spēļu gads. Finālsacensības šogad notiks Latgalē — Ludzā, un līdzjutēji uz turieni var doties no 23. līdz 26.jūlijam. Iespējams, šis būs pēdējās republikas mērogā lauku sporta spēles. To, kā veidosies sporta struktūras un sacensību organizēšana, rādīs laiks. Protams, ka mūsu sociālekonomiskais stāvoklis ienesīs lielas korekcijas turpmākajā sporta darbā.

Bet šogad — viss vēl pa vecam. Pirms republikas finālsacensībām komandu sporta veidos paredzētas zonu un starpzonu sacensības. Un tomēr... Jau pirmajā sporta veidā — galda tenisā — nenotiks starpzonu sacensības, bet gan finālsacensībās piedalīsies lielāks dalībnieku skaits (2).

18.janvārī Preiļos uz zonas sacensībām pulcējās galda tenisisti. Paredzams, ka arī volejbola un basketbola zonas sacensības varētu risināties Preiļos. Tiesa, precīzu to norises laiku vēl nevar pateikt. Bet tie sporta draugi, kuriem interesē lauku sporta spēles un kuri gribētu sekot to norisei, lai uzmanīgi seko reklāmai pilsētas centrā.

Paredzams, ka mūsu rajons piedalīsies vairākos sporta veidos. Jau agrāk informējām, ka atsevišķos sporta veidos ir apstiprināti galvenie treneri. Varu atgādināt, ka par galda tenisa komandas sagatavošanu un piedalīšanos sacensībās atbild V.Limanis, par novusa — St.Mosāns, šaha — V.Fiļipovs, dambretes — V.Visockis, volejbola — I.Babris, basketbola — N.Romaņenko, futbola — I.Babris un V.Poļakovs, jātnieku sporta — J.Astičs, vieglatlētikas — J.Lazdāns, svaru bumbas celšanas — A.Matusevičs, veterānu komandu — J.Boļšakovs. Jāpiebilst, ka veteāni piedalīsies novusa, galda tenisa, volejbola, basketbola, vieglatlētikas, distanču slēpošanas sacensībās un ložu šaušanā. Šie uzvardi visiem rajona sporta draugiem ir pazīstami, tāpēc interesenti var griezties pie viņiem, arī sporta komitejā.

Kas attiecas uz rajona pasākumiem, kurus organizē un vada sporta komiteja, pasākumu plāns ir un tas ir izsūtīts visām iestādēm un organizācijām, skolām. Katrām sacensībām būs reklāma pilsētas centrā (afišas). Būtu tikai dalībnieki un līdzekļi, būs sacensību organizatori, būs balvas, būs interesanti sporta sarīkojumi.

Arvīds Pošeiko,
rajona fiziskās kultūras un sporta komitejas priekšsēdētājs

LIETUVA: ko parādīja aptauja

Apmēram divas trešdaļas Lietuvas iedzīvotāju, kā liecina jaunākā sabiedriskās domas aptauja, par svarīgākajām patlaban uzskata ekonomiskās problēmas. Savukārt 30 procenti aptaujāto domā, ka pirmām kārtām jāpaātrina visas saimniecības reforma, bet 26 procenti uzskata, ka straujākiem jākļūst privatizācijas tempiem. 17 procenti respondentu uzskata, ka nepieciešams kompensēt cenu celšanos.

Uz jautājumu «Ar kādām problēmām saduraties jūs un jūsu ģimene?» gandrīz puse aptaujāto atbildējuši: «Nepietiek naudas izdzīvošanai.» Apmēram katrs piektais atzīmē, ka trūkst rūpniecības preču. Par pārtikas produktu trūkumu sūdzas tikai 4 procenti aptaujāto. 2 procenti iedzīvotāju ir uztraukušies par nedrošo nākotni. Bet 6 procenti aptaujāto paziņojuši: «Ne man, ne manai ģimenei nekādu problēmu nav.»

LETA — «Baltija»

«Ko tu proti?»

Viļānos notika tradicionālā konkursa «Ko tu proti?» Latgales novada skate. No mūsu rajona konkursā piedalījās Līvānu bērnu jaunrades nama divi ansambļi — «Ceiruleits» (vadītāja Anna Kārkle) un vokālais ansamblis (vadītāja Marta Rimša). Vēl uz konkursu devās akordeonistu pulciņa dalībniece Santa Lietauniece, Līvānu 1.vidusskolas duets Ilze Rimša un Māris Gulbinskis un soliste Vineta Elksne (visiem — vadītāja Marta Rimša).

«Ko tu proti?» pusfināls notiks februārī Rīgā. Oficiālie Latgales novada konkursa rezultāti būs zināmi janvāra beigās, taču pirmās prognozes žūrija izteica jau konkursa noslēgumā. Priecājamies, ka gatavoties pusfinālam jau var sākt «Ceiruleits», vokālais ansamblis un soliste Vineta Elksne.

Lai arī cik grūti klājas, mēs esam bagāti ar to, ko darām. Mēs apzināmies, ko pašreizējos apstākļos nozīmē piešķirt transportu, tāpēc lielu paldies par iespēju aizbraukt uz šo konkursu sakām Līvānu bioķīmiskās rūpnīcas direktoram Atim Sedvaldam.

Valija POIKĀNE,
Līvānu bērnu jaunrades nama pulciņu darba organizatore

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA

OTRDIENA, 21.JANVĀRIS

LATVIJAS TV I

18.00 Šodien. 18.10 Logs. 18.40 Tikšanās Kamīna zālē. 19.25 Arēna. 19.40 Vizīte. 20.00 Bērniem. «Kraukļa krājumi». 20.15 Lūdzu vārdu! 20.30 Panorāma. 21.05 Aci pret aci. 22.00 Andra Slapiņa piemiņai. 22.20 1991.gada janvāra dienu atcerei veltīts koncerts.

LATVIJAS TV II

17.00 Diena pasaulē. 18.00 Šodien. 18.10 Vakara vēstnesis. Pārraide no Viļņas. 18.25 Mult.filma.

OSTANKINAS TV

18.35 Mākslas filma «Cilvēks no izgāztuves». 2.sērija. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.35 Teātris + TV. 21.40 «No Londonas ar mīlestību...» 3.raidījums. 22.15 Mūzika. Sports. Mūzika.23.00 Šodien. 23.10 Ziņas (krievu val.).

OSTANKINAS TV

23.20 Mūzika. Spórts. Mūzika.

LATGALES TV

20.35 Latgales ziņas (krievu val.). 21.00 Latgales ziņas. 21.25 Latgales rajonu laikrakstu apskats.

KRIEVIJAS TV

15.00 Stunda bērniem. 16.00 Dialogs ar kompjūteru. 16.30 Zemniecības jautājums. 16.45 Informatīvi komerciāla programma. 17.00 Muzikāla programma «Lieliskais septiņnieks». 17.30 Kriminālvēstis. 17.45 Parlamenta vēstnesis. 18.00 Mult.filma. 18.10 Ceļš uz pasaules tirgu. 18.40 Vaļasbrīdis. 19.00 Vēstis. 19.20 Svētki katru dienu. 19.30 Jaunais Pigmalions. 20.15 Režisora J.Podnieka filma «Impērijas gals». 21.10 Maskavas konservatorijai - 125 gadi. 22.00 Vēstis. 22.20 Astroloģiskā prognoze rītdienai. 22.25 Eiropas meistarsacīkstes daiļslidošanā.

TREŠDIENA, 22.JANVĀRIS

LATVIJAS TV I

9.00 Logs. 9.30 Zemnieku stunda. 10.30 Mācīsimies svešvalodas! 11.10 Aci pret aci. 18.00 Šodien. 18.10 Koncerts Mežotnes pilī. 18.50 Brīvais mikrofons. 19.40 Mērnieku laiki. 20.00 Bērniem. A.Preisena grāmatu «Par kazlēnu, kas prata skaitīt līdz desmit» lasa aktrise V.Blūzma. 20.30 Panorāma. 21.05 Apvārsnis. 22.00 «Tā bija «Jumprava»». Retrospektīvs raidījums - koncerts.

LATVIJAS TV II

17.00 Diena pasaulē. 18.00 Šodien. 18.10 Vakara vēstnesis. Pārraide no Viļņas.

OSTANKINAS TV

18.25 Mākslas filma «Cilvēks no izgāztuves». 3.sērija. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.35 Kinopanorāma. 21.50 Mult.filma «Tikai pieaugušajiem». 22.00 Situācija. 23.00 Šodien. 23.10 Ziņas (krievu val.).

OSTANKINAS TV

23.20 Jefims Šifrins.

KRIEVIJAS TV

7.00 Vēstis. 7.20 Vācu valoda. 7.50 Vaļasbrīdis. 8.05 Vācu valoda. 8.35 Stunda bērniem. 9.35 Taekvondo. 10.00 Dokumentālais kino. Ko darīt tālāk? 11.00 J.Švarcs. «Pūķis». Leļļu teātra izrāde. 13.00 Vēstis.15.00 Atmiņas par aktieri. R.Plats. 16.05 Mult.filma. 16.15 Programma 03. 16.45 Informatīvi komerciāla programma. 17.00 Tālie Austrumi. 17.45 Kapitāls. 18.00 Eiropas meistarsacīkstes daiļslidošanā 19.00 Vēstis. 19.20 Svētki katru dienu. 19.30 Džeza klubs. 20.00 Krievijas Federācijas AP sesijā. 20.30 Ar skatienu pret Krieviju. 20.50 Mult.filma. 21.00 Bez retušas. 22.00 Vēstis. 22.20 Astroloģiskā prognoze rītdienai. 22.25 Eiropas meistarsacīkstes daiļslidošanā.

Par ko uztraucas mūsu lasītāji

• RINDAS NO VĒSTULĒM

Autobusu biļetes tagad ir ļoti dārgas, daudzi reisi atcelti, bet brauktgribētāju — atliku likām. Tomēr daudzos autobusos šoferi gan iekasē naudu, bet neizsniedz biļetes. Ir ne tik daudz žēl šīs naudas, ko viņi ieliek kabatā, bet gan tā, ka tādējādi tiek maldināta autobusu parka vadība. Proti, braucēju esot maz (maz pārdots biļešu), līdz ar to reisi — nerentabli, un biļešu cenas atkal jāpaaugstina. Tātad, dārgie pasažieri, nepieprasot biļeti no šofera, jūs garantējat biļešu cenu paaugstināšanu.

* * *

Brīvās cenas ir fakts, kurš no mūsu emocijām īpaši nemainīsies. Tomēr par milzīgām cenām pirktiem produktiem ir jāatbilst kaut kādiem noteiktiem standartiem, vai vienkārši izsakoties, jābūt kvalitatīviem. Preiļos nopērkamā maize, ķieģelītis, kurš maksā 3 rubļi 90 kapeikas, pie septiņkārtīga cenas paaugstinājuma ticis, lielākoties ir nopērkams tikai krietni sacietējušā veidā. Vai par sacietējušas maizes pārcenošanu tirgotāji un cepēji neko nav dzirdējuši?

* * *

Nekas nejūtas tik aizmirsti kā pasažieri Preiļu autostacijā, gaidot autobusu atiešanas laiku. Vasarās — pērkonu lieti un negaisi, rudeņos lietus ar slapju sniegu, sniegputeņi, aukas un brāzmas, ziemas slapjdraņķi, — viss nāk pār viņu galvu. Nav nekāda jumta, nojumes, kur pirms autobusa atiešanas un iekāpšanas laikā patverties ne veciem ļaudīm, ne mātēm ar pavisam maziem mazulīšiem, ne skolas bērniem. Ar skaudību atliek iedomāties, piemēram, Madonu, vai pavisam niecīgo pilsētiņu — Varakļānus, vai citus rajona centrus, kur pilsētu tēvi domā par savu ļaužu ērtībām. Dzird gan runājam (bet jau kuro gadu) par jaunas autostacijas celšanu, bet vai šajos laikos nebūtu lietderīgāk pietaupīt līdzekļus, ja vēl var iztikt ar veco autostaciju, ja vien cilvēkiem nebūtu tik ļoti jāmirkst. Mans paziņa gan saka, ka šī vēstule velti rakstīta, jo tie,kam esot jārūpējas par parastiem mirstīgiem, braukājot ar mašīnām un nezinot, ko nozīmējot izmirkt pašam, bērniem un mantām, gaidot autobusu. Samērā daudz cilvēku spiesti vējos,lietū un sniegā gaidīt autobusus pilsētas nomalēs - pie kulinārijas ceha uz Aglonas ielas un pie siera rūpnīcas.Ne rajonam,ne pilsētai,acīmredzot,nav tik daudz līdzekļu,lai te uzceltu nojumes.Varbūt braucējiem sasviesties?

Firma «GARDUMS» iepērk no iedzīvotājiem cūkgaļu par līgumceņām. Tel.57769.

PREIĻU RAJONA P.S. «AGLONA» PRIVATIZĀCIJAS KOMISIJA

PAZIŅO,

KA 1992.GADA 21.FEBRUĀRĪ PLKST. 10.00 AGLONAS KULTŪRAS NAMĀ NOTIKS KOPSAPULCE.

DIENAS KĀRTĪBĀ:

1.Kapitāla daļu aprēķina rezultātu apstiprināšana.

2.Saimniecības pārveidošana.

PRIVATIZĀCIJAS KOMISIJA.

KOLHOZA "NĀKOTNE" VALDE PAZIŅO, KA PAREDZĒTĀ KOPSAPULCE 1992.GADA 24.JANVĀRĪ NENOTIKS.

ŠĪ GADA 31.JANVĀRĪ PLKST.10 KANTORA ZĀLĒ NOTIKS KOPSAIMNIECĪBAS «ROŽUPE» PILNVAROTO SAPULCE, KURĀ APSTIPRINĀS APRĒĶINĀTĀS KAPITĀLA DAĻAS.

14.FEBRUĀRĪ PLKST.10 KANTORA ZĀLĒ NOTIKS PĀRVEIDOŠANAS SAPULCE.

REĢISTRĀCIJA NO PLKST.9.30.

Lūdzam piedalīties kapitāla daļu īpašniekus.
Ar privatizācijas un pārveidošanas materiāliem var iepazīties kopsaimniecības kantorī darbdienās līdz plkst.16.
Izziņas pa tālruni 58546.

Kopsaimniecības «Rožupe» privatizācijas komisija

Nesen rajona avīzē bija raksts, kura autors varen brīnījās, ka Preiļu universālveikalā plaukti ir tukši, taču pārdevēju — vesels pulks. Autors, laikam, nezina, ka pārdevēju skaits nebūt nav atkarīgs no veikala lieluma un tukšajiem plauktiem, bet gan — no naudas apgrozības. Autors, acīmredzot nelasa presi, kura raksta par rādītājiem tirdzniecībā. Tāpēc arī nezina, ka naudas apgrozījums pēdējā laikā ievērojami palielinājies un palielinās ne jau ar katru gadu, bet gan ar katru ceturksni un mēnesi. Tāpēc pārdevējiem, prečziņiem, tirdzniecības bāzu un grāmatvedības darbiniekiem darba slodze tagad ir daudz, daudz lielāka nekā iepriekšējos gados. To apliecina, piemēram, darba alga, kura decembrī bija 3 reizes lielāka nekā, teiksim, gastronomā «Kooperators». Ja labi padomā, tad universālveikalā pārdevēju vēl ir pat par maz, taču viņi, acīmredzot, pieņēmuši paaugstinātas sociālistiskās saistības.

Saka: kur sākas tirdzniecība, tur beidzas kārtība. Tomēr mēģināsim tikt skaidrībā. Viss kļūst saprotams, ja ar kaut ko tiek salīdzināts. Tāpēc pamēģināsim salīdzināt tirdzniecību ar kādu citu dienestu, kaut vai ar bijušo KGB. Te ir daudz kopīga, proti:

1.KGB atslepenoja, tirdzniecību padarīja par slepenu.

2.KGB bija aģenti, tirdzniecībā radušies izdevīgi klienti.

3.KGB par pakalpojumiem maksāja aģentiem, tirdzniecībā — otrādi.

4.Gan KGB, gan tirdzniecībā ir vienādas prasības, izraugoties kadrus.

Tik pacieties, labāk būs ...

• LASĪTĀJS IRONIZĒ

5.Gan KGB, gan tirdzniecībai nepastāv nekādi administratīvie, revīzijas un sabiedriskie kontroles orgāni.

Bet tagad par to, kas ir izdevīgs klients. Pašreizējā izpratnē — tas ir likumīgs biznesmenis, komersants, kooperators, jebkurš mahinators, spekulants, citiem vārdiem — pārpircējs, kuru nezin kāpēc pieņemts saukt par lietišķu darījumu cilvēku. Tieši no viņiem ir atkarīga tirgoņu un viņu ierēdņu gan darba slodze, gan darba alga.

Stāvot rindās, bieži var dzirdēt pārdevējiem adresētus vārdus: spekulanti, ierāvēji utt. Bet — vai kaut viens cilvēks ir notiesāts par apvainošanu? Tātad šie vārdi nebūt nav apvainojoši, bet gan cildinoši.

Kādreiz rajona izpildkomiteja nepārbaudīja KGB, tagad nepārbauda tirdzniecību. Tāpēc pat deputāti rajona padomes sesijās no šī jautājuma izskatīšanas cenšas izvairīties. Lai kā tirdzniecība nebūtu aizslepenota, tomēr no Preiļu CIP ziņām izriet, ka izdevīgo klientu vidū ir arī viens otrs deputāts. Un tāpēc — kāda jēga atslepenot tirdzniecības lietas sesijā, ja tāpat viss ir zināms no deputātiem — klientiem. Un vai no tā būs kāds labums zemniekiem un citiem godīgiem darba veicējiem?

Arī apvainoties uz tirdzniecību nav par ko, jo tās darbībā nekā nelikumīga nav. Jo visus šos kooperatorus, komersantus, biznesmeņus, spekulantus viņi taču nav radījuši. Un arī cenu regulēšanu ne jau viņi izdomājuši. Un nevajag domāt, ka tikai Preiļu universālveikalā vien pārdevējiem un prečziņiem ir tāda slodze. Tā ir visā republikā.

Tālab nebrīnīsimies, bet ņemsim talkā pacietību un izturību un gaidīsim. «Tik pacieties, labāk būs...». Tā mūs taču tagad māca.

Vai tiešām mēs vēl neesam iemācīti gaidīt?

A.M.*(Preiļi)*

PADOMJU SAIMNIECĪBA «RUDZĀTI»

organizē

paju īpašnieku sapulci, kura notiks 1992.gada 14.februārī plkst.11.00 Rudzētu pagasta klubā.
Sapulces dalībnieku reģistrācija no plkst. 9.00 līdz 11.00.
Paju biedriem vai paju biedru pilnvarotajiem ar apstiprinātām pilnvarām ierašanās obligāta. Līdzi jāņem pase.

Privatizācijas komisija

FIRMA «LE—DA»

pieņem pieteikumus

individuālo dzīvojamo māju celtniecībai.

Griezties: Preiļi, Kārsavas ielā 4—70, tālrunis 21349, darbdienās no plkst. 10 līdz 16.

Paju biedrības dibināšanas sapulce bijušajā kopsaimniecībā «Līvāni» notiks šī gada 15. februārī plkst. 10.00 Rožupes skolā.

RUDZĀTU PAGASTA VALDE

paziņo,

ka zemes ierīcības projekts būs uzlikts zemes lietotāju apskatei pagasta telpās no 21.janvāra līdz 31.janvārim.

Zemes komisija sniedz konsultācijas otrdienās un piektdienās no plkst.10.00 līdz 16.00.

Pārdod

(vai maina) Līvānu ķieģeļus. Tālrunis 23194;

* * *

zirgu. Tālrunis 52544.

* * *

darba zirgu (3 gadi). Tālrunis 23892;

* * *

M—408 rezerves daļām un

Pērk

govi. Tālrunis 42897.

Maina

divistabu dzīvokli Preiļos pret līdzvērtīgu vai lielāku. Tālrunis 21909,vakaros;

* * *

timotiņa sēklu pret lopbarības graudiem. Telefons 18328;

* * *

labu divistabu dzīvokli pret trīsistabu, kā arī

Pērk

māju, viensētu. Zvanīt 43393.

ELEKTROENERĢIJAS PATĒRĒTĀJU ZINĀŠANAI

Sakarā ar to, ka izmainījušies tarifi maksai par elektroenerģiju, abonentiem par izmantoto elektroenerģiju pēc vecā tarifa jānorēķinās līdz 1992. gada 25. janvārim.

Uzņēmumu, iestāžu un organizāciju vadītājiem jāfiksē elektroskaitītāju rādītāji un par tiem rakstiski jāziņo «Energokontroles» Preiļu iecirknim Aglonas ielā 60. *Tālrunis 22603.*

«Energokontrole»

Izsaku vissirsnīgāko pateicību Līvānu PMK kolektīvam un priekšniekam O. Bubnovskim par lielo palīdzību, ko sniedza, manu dēlu Gunāru Pudānu izvadot pēdējā gaitā.

Mamma

Daugavpils mežrūpniecības saimniecība

SLĒDZ LĪGUMUS

ar iedzīvotājiem un uzņēmumiem par priedes un bērza eksporta papīrmalkas sagādi, pretī piegādājot importa benzīnmotorzāģus. Papīrmalku izvedam ar savu transportu. Slēdzot līgumus, jāuzrāda meža ciršanas biļete.

Uzziņas pa telefoniem: Preiļi 23743, 44539 no 7.00 līdz 8.00 un Daugavpilī 21525.

Norimušas tēva rokas mīļās,
Mūžīgs miers pār viņa seju klāts.
Tomēr bērnos tālāk dzīvos,
Nemirstīgs tavs darbs un mīļais glāsts.

Z. Purvs

Izsakām dziļu līdzjūtību Kārļa KANCĀNA piederīgajiem, viņu uz smilšu kalniņu aizvadot.

Kolhoza «Dzintars» kolektīvs

Sniegos, vējos, rudens salnās
Bij mums vienu taku mīt,
Vēl līdz baltam kapu kalnam
Nākam tevi pavadīt.

Skumju brīdī esam kopā ar tuviniekiem, Antonu POKŠĀNU pēdējā gaitā izvadot.

Mājas kaimiņi

Cilvēks kā zvaigzne sāk kvēlot,
Un cilvēks kā zvaigzne mirst.

V.Kaltiņa

Izsakām dziļu līdzjūtību Pēterim Pokšānam sakarā ar TĒVA nāvi.

Preiļu pilsētas komunālās saimniecības un celtniecības uzņēmum kolektīvs

Zeme, tev es atdevu visu —
Savu darbu atdevu taviem tīrumiem,
Savu prieku — taviem cīruļiem,
Savu spēku — graudu jaunajiem dzinumiem.

V.Bokalova

Izsakām līdzjūtību Aloiza MIČUĻA piederīgajiem, viņu guldot zemes klēpī.

I iecirkņa mehanizatoru kolektīvs

Ilgu mūžu nodzīvoji,
Daudz darbiņu padarīji,
Lai nu viegli zemes māte
Pārklāj smilšu paladziņu.

Izsakām dziļu līdzjūtību Jānim Mičulišam, TĒVU smiltājā izvadot.

Kopsaimniecības «Galēni» valde un arodkomiteja

Galv. redaktors Pēteris Pīzelis

REDAKCIJA

Antons Rancāns — galv.redaktora vietnieks (tālr.22154), Ligija Zeņkeviča — krievu izdevuma redaktore (tālr.22154), Tamāra Elste — tehniskā redaktore (tālr.21759), Silvija Jokste (tālr.22203), Aina Iļjina (tālr.21985), Līvija Rancāne (tālr.21996), Voldemārs Romanovskis (tālr.21985), Jānis Silickis (tālr.21769) — korespondenti, Ināra Dzene — grāmatvede (tālr.22305), Žanna Meluškāne, Iraīda Koroļova — datorsalikuma operatores (tālr.21759), Anastasija Skutele — tulkotāja, Tatjana Ņikulina — mašīnrakstītāja.

Laikraksts «Novadnieks» iznāk kopš 1990.gada 29.marta otrdienās un ceturtdienās. Reģistrācijas apliecība Nr.0091. Dibinātājs un izdevējs — apgāds «Avīze», Rīgā, Kr.Barona ielā 2. Iespiests Daugavpils tipogrāfijā, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. Viena iespiedloksne. Pas. 125.

Metiens 12127 eksemplāri (latviešu izdevumam 8942, krievu — 3185).

REDAKCIJAS ADRESE:

228250, Preiļos, Aglonas ielā 1. Sludinājumus pieņem redakcijas grāmatvedībā katru dienu, izņemot sestdienas un svētdienas, no plkst.10.00 līdz 12.00 un no plkst.14.00 līdz 17.00 (tālr.22305).

Pasūtījuma indekss 68169.